

Zřetelný posun v konstrukci svinovacích lisů

novinka

Jedním z podniků, provozujících intenzivní živočišnou výrobu v oblasti Dražanské vrchoviny, je ZD Skály, družstvo. Zabývá se chovem masného skotu plemene Charolais, pro který má podnik vybudovaný efektivní způsob výroby kvalitních konzervovaných objemných krmiv. Jejich velký podíl se získává sklizní 920 hektarů trvalých travních porostů. Výkonné technologie sklizně pícnin využívají téměř kompletní sortiment závěsné techniky firmy Pöttinger. V náročných podmínkách a při sklizni různých druhů hmoty prošla testováním také velká novinka této značky.

Podnik chová 750 kusů hovězího dobytka, z toho 200 kusů plemenných býků masných plemen. Může se pyšnit četnými úspěchy svých plemenných býků na výstavách chovatelů v Přerově či v Brně.

Pöttinger má plnou důvěru

V oblasti závěsné techniky pro sklizeň pícnin mají v podniku plnou důvěru stroje značky Pöttinger. Jsou spolehlivé, s jednoduchou obsluhou i údržbou a se šetrným přístupem k píci. Diskové žací stroje, rotorové obrabeče a shrnovače, senážní návěsy, sběrací lisy na suchou i zavádou píci a také balíčka sklízí téměř veškerou objemnou píci z luk.

Jako první odstartovaly úspěšnou kariéru strojů se zeleným čtyřlístkem rotační žací stroje. V roce 1998 byl zakoupen první tažený žací stroj Pöttinger Cat Nova 310 T CRW. Za dva roky poté následoval Cat Nova 310 T CR se středově uloženou ojí. Nasazením obou žacích strojů se kvalita práce a čistota píce zlepšily a zároveň stoupla i výkonnost při sečení.

Pro sběr zavádě píce firma zakoupila v roce 2000 senážní návěs Europrofi 3 L. Sklízela seno i slámu a pracoval také jako odvozní prostředek pod řezačkou. I přes to, že tento spolehlivý návěs odvezl již tisíce fůr a stovky tisíc tun hmoty, pracuje až do současnosti.

Žací kombinace se osvědčily

Výrazné zvýšení pracovního záběru, a tím i výkonnosti při sklizni porostů bylo dosaženo v roce 2005 pořízení velké žací kombinace NovaCat 8600 ED. Na konci téhož roku přibyl ještě čelně nesený žací stroj NovaCat 306 F

ED. O tři roky později pak žací stroje doplnil ještě obrabeč HIT 810 N s osmi rotory a dvourotorový shrnovač Eurotop 851 s plynule nastavitelným záběrem 7,8–8,5 m. Svou spokojenost se žacími kombinacemi potvrdilo vedení podniku pořízením novějšího modelu NovaCat X8 ED v roce 2014.

Při shrnování píce do řádku v podniku pracovaly či pracují celkem již čtyři různé (ale vždy dvourotorové) stroje značky Pöttinger. Ve výkonné technologii může naplno ukázat své přednosti největší dvourotorový model TOP 972 C s-line se středovým formováním řádku.

Travní senáže se sklízí na velké výměře luk jak sklízecí řezačkou, tak i senážními návěsy Pöttinger. Ty kromě toho zajišťují také sklizeň veškerého sena a odváží od řezačky jak senáž, tak i silážní kukuřici. Kromě zmíněného návěsu Europrofi, který ještě stále slouží,

ZD Skály, družstvo využívá dobře propracované výkonné technologie sklizně pícnin. Jejich nedílnou součástí je i dvojice senážních návěsů firmy Pöttinger - Jumbo 7200 L (v popředí) a Europrofi 3 L. Druhý z vozů pracuje nepřetržitě již od roku 2000

Od května roku 2015 pracoval na pozemcích podniku ZD Skály, družstvo nový lis Pöttinger Impress 155 V při sklizni slámy, sena a senáže jak z luk, tak i orné půdy

Zkušenosti z nasazení v podniku ZD Skály, družstvo potvrdily vyšší úroveň slisovanosti než u předchozí generace lisů Pöttinger. Balíky mají pěkný pravidelný tvar

Variabilní lisovací komora modelu Impress 155 V dovoluje nastavení průměru balíků od 0,8 do 1,55 m

se od roku 2007 využívá též vůz Jumbo 7200 L. Od roku 2007 pracuje v podniku také taliřový podmiřáč Terradisc 4000 firmy Pöttinger.

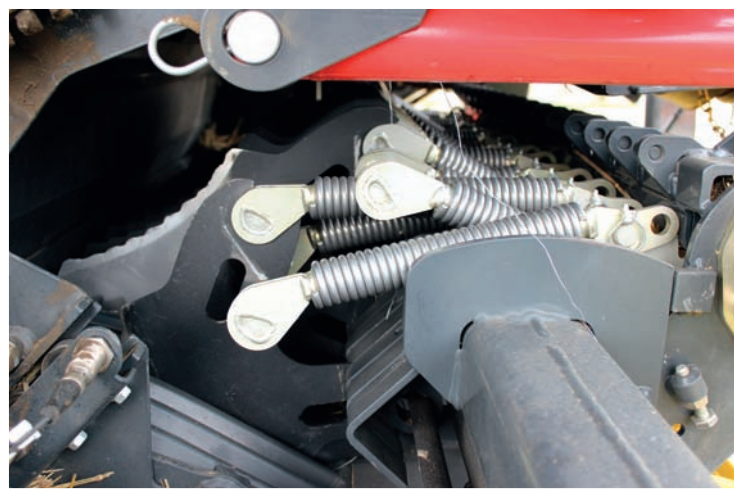
Tři generace svinovacích lisů Pöttinger

Některá střediska nejsou vybavena silážními žlaby, a proto u nich má přednost sklizeň do balíků. Tu již od roku 2004 provádí lisy značky Pöttinger. První ovíječku s nakládacím ramenem doplnil svinovací lis Rollprofi G 800 SA, o rok později pak následoval model s variabilní lisovací komorou Varioprofi 6165 LSC. Flotilu lisů posílil v roce 2008 druhý svinovací lis Varioprofi 6165 LSC classic. Rozsáhlé zkušenosti s provozem svinovacích lisů již tří generací a s organizační sklizně píce do balíků byly jedním z důvodů, proč firma Pöttinger poskytla v roce 2015 pro testování svůj svinovací lis zcela nové generace s označením Impress. Dalším důvodem byl fakt, že pozemky zemědělského podniku mají obtížné podmínky. „Stroj, který vydrží v testech u nás, následně vydrží i všude jinde,“ vyjádřil svůj názor mechanizátor Milan Fabiánek.

Novinka nastupuje

V druhé polovině května se tak (zcela mimo pozornost veřejnosti) na středisku v obci Skály objevil zbrusu nový lis Pöttinger Impress 155 V. Jedná se o provedení s variabilní lisovací komorou o maximálním průměru 1,55 m; nabídka lisů dále zahrnuje stroje s pevnou komorou Impress 125 F pro balíky 1,25 m a Impress 185 V s komorou variabilní pro balíky o velikosti 0,9–1,85 m. Největší model existuje též jako kombinace lisu s balíčkovou pod označením Impress 185 VC. Ačkoli optimální výkon traktoru pro lisy Impress je v rozsahu 60 až 200 k, pro agregaci byl zvolen traktor o výkonu 125 k. Jeho motor ale disponoval výkonovým navýšením při práci s vývodovou hříde-

lí. Stroj přišel vhodně před začátkem sklizně senáží z luk. Kromě toho byl využíván především pro sklizeň suché hmoty v podobě sena a slámy, tedy všestranně zcela v souladu s deklarací jeho výrobce o tom, že nové lisy jsou určeny pro kvalitní sklizeň různých druhů hmoty.

O zkrácení řezanky se starají nože Twinblade s oboustranným ostřím a samostatným jištěním. Jsou uchyceny v nosníku Easy Move, který se nechá vysunout do strany

Testování lisu Impress 155 V v tvrdých podmínkách a při vysoké intenzitě nasazení proběhlo úspěšně. „Pokud by byl dostatek hmoty, lis by za sezónu zvládl i 10 000 balíků,“ řekl mechanizátor Milan Fabiánek (upravo). Rovněž si pochvaloval komunikaci s výrobcem, zastoupeným Ing. Zdeněk Bílým, zástupcem firmy Pöttinger pro Českou a Slovenskou republiku

„Přístupnost k přední části lisu po stabilní lávce je výborná a výměna sítě velmi snadná záležitost,“ potvrdil mechanizátor Milan Fabiánek

Výkonost začíná již u sběru

Při praktickém nasazení o sobě dal technický pokrok vědět. Pozitivní dojmy začínají již u sběrače. Provedení se záběrem 2,3 m sklídí i velmi široké řádky, i tehdy, pokud jsou nahrnuté na nerovný terén. Vysokou průchodnost podporuje pět řad prstů, takže lze pracovat při

vyšších jezdových rychlostech. Přesně v místech kontaktu prstů se zemí snímají povrch půdy vodící kolečka. Ta jsou výškově nastavitelná, takže lze zvolit záběr prstů. Sběrač tak má zajištěno precizní kopírování půdy i při zatáčení.

„S účinností sběrače lisu jsme velice spokojeni,“ řekl mechanizátor Milan Fabiánek. „Je velmi výkonný nejen díky svému pracovnímu záběru, ale zároveň disponuje i pro firmu Pöttinger typickým kvalitním kopírováním terénu,“ dodal. Sběrač je zavěšený na bocích pomocí ramen, takže se může i příčně kývat a plynule kopírovat terén.

Vysoké řádky při sklizni nejprve urovná váleček o průměru 120 mm. Jakmile je hmota zvednuta ze strniště, téměř vzápětí se urovňovací plech s masivními pruty postará o její rovnoměrné rozptýlení po sběrači.

Oboustranné nože s dlouhou životností

Při sklizni zavadlé i suché hmoty provádělo v podniku ZD Skály, družstvo její zkrácení vždy jen šest nožů. Podle slov předsedy Ing. Václava Plisky je větší délka řezanky u senáží pro skot vhodnější, protože ji zvířata jako přezývkavci snadno zpracují.

Nože jsou u lisů Impress v novém provedení Twinblade s oboustranným ostřím. Tím ovšem inovace zdaleka nekončí – zcela nové je také zapínání zvoleného počtu nožů. Z celkového počtu 32 se počet nožů v záběru nastavuje na levé straně lisu pomocí dvou čtyřhranných řadicích hřídelů. Na dvou hřídelích se nože nachází ve dvou řadách vždy po šestnácti.

Obsluha si předvolí, jaký počet nožů chce využívat. Potom se otočením hřídelů tento počet nožů do komory zaklopí. Nejmenší počet je libovolný, a to již jeden nebo dva či více nožů. V průběhu testování lisu v podniku pracovalo buď sedm, nebo šest nožů. „Nože fungují

Návěsy se osvědčují kvalitou řezanky, výkonností, svahovou dostupností a flexibilitou nasazení

velice spolehlivě a ještě jsme je nebroušili," řekl při naší návštěvě mechanizátor Milan Fabiánek. Všechny nože mají osvědčený systém samostatného jištění. Přístup k nožům vyřešili konstruktéři pomocí nosníku Easy Move, který se dá vysunout do strany. Nejprve se spustí sběrač, poté se hydraulicky vychýlí řezací ústrojí, odejme pístnice, odjistí se nosník nožů a vytáhne do boku. Také odjištění nožů se provádí centrálně, poté je možná pohodlná výměna nebo otočení.

Tangenciální proudění hmoty

V tom, jak lisem Impress prochází sklizená hmota, spočívá jeho hlavní ino-

vace. Zatímco tradiční systém využívá proudění hmoty pod rotorem, u lisů Impress firmy Pöttinger dopravuje speciálně konstruovaný rotor Liftup píci do komory lisu tangenciálně, a tedy v optimálním úhlu. Píce je po zachycení hvězdicemi rotoru zvednuta nahoru a posouvána prostorem nad rotorem k řezacímu ústrojí s názvem Flexcut 32. Poté rotor hmotu protlačuje přes nosník s noži.

Tento způsob je k píci šetrný a minimalizuje odrol cenných částí rostlin. Je tak zajištěno vhodné zpracování hmoty za všech podmínek, včetně možnosti zkrácení na délku až 36 mm. Vyšší průchodnost snižuje riziko ucpání lisu.

Sběrač o šířce 2,3 m má velmi dobré kopírování terénu (i při zatáčení) díky zavěšení pomocí ramen a osazení nastavitelnými vodícími kolečky. Ty snímají terén přesně v místech kontaktu prstů se zemí

Při vývoji lisu se firma Pöttinger zaměřila na jeho maximální flexibilitu využití. Pro spolehlivý chod za nejrůznějšího počasí byla optimalizována činnost komory lisu, respektive dvou spodních startovacích válců. Vhodný objem píce na začátku lisování napomáhá plynulému odstartování lisovacího procesu. A to i v případě osazení plným počtem 32 nožů.

Rovnoměrně slisovaný balík

Dále je možné si nastavit požadovanou úroveň slisovanosti a také průměr balíku v intervalu od 0,8 do 1,55 m; šířka balíku činí 120 cm. Trojice širokých řemenů uvádí píci v komoře lisu do pohybu. „Úroveň slisovanosti je vyšší než u před-

chozí generace lisů Pöttinger, a pěkně rovnoměrně v celém balíku již od začátku," vyjádřil své zkušenosti mechanizátor Milan Fabiánek a dodává: „S prací lisu jsme byli velmi spokojeni. Již při uvádění do provozu nás čekalo mnohem méně práce, než vyžadovaly starší typy. A pokud jsme při nasazení na loukách měli nějaké drobné připomínky, tak firma Pöttinger s námi komunikovala a její reakce byly vždy rychlé."

Po obou stranách rotoru se nachází dva šnekové dopravníky, které píci soustřeďují ze stran do prostoru rotoru. Hvězdice pak sbíranou píci zpracovávají po celé šířce rotoru tak efektivně, že není zapotřebí zařízení, které informuje obsluhu o tom, jak usměrnit jízdu s traktorem. I při sběru nepravidelných řádků dochází k rovnoměrnému přísunu hmoty do komory lisu.

„Na široké lisovací řemeny se píce nezačtyává. Pásky jsou pevné, dobře drží a ani jednou nedošlo k jejich prasknutí. Nemuseli jsme tedy provádět jejich žádnou výměnu," sdělil mechanizátor podniku Milan Fabiánek. Podle jeho slov lis zvládl za den hladce slisovat 500 balíků. Ve srovnání se staršími typy se také zlepšila práce vázání.

Ovíjení balíku je možné buď do příze, anebo do sítě. Optimální šířka sítě je 125 cm. Lis byl stabilní i za jízdy ve svazích díky svému kompaktnímu provedení a širokému rozchodu nápravy, obuté standardně do širokých pneumatik Vredestein o rozměru 500/50-17.

Ve dvou provedeních

Všechny nové modely lisů Impress se budou vyrábět v provedení Master nebo v lepší verzi Pro. Pro ovládání lisů Impress Master je vhodný terminál Select Control, pro verze Pro pak Power Control anebo i pomocí ISO-Bus s terminálem CCI 100 firmy Pöttinger.

Petr Beneš, foto autor a archiv

Dva šnekové dopravníky soustřeďují píci ze stran do prostoru rotoru. Hvězdice pak sbíranou píci zpracovávají po celé šířce rotoru tak efektivně, že není zapotřebí zařízení, které informuje obsluhu o tom, jak usměrnit jízdu s traktorem

Rozhrnovací váleček o průměru 120 mm a urovňovací plech s masivními pruhy se starají o rovnoměrný přísun hmoty k rotoru

Žací kombinace NovaCat X8 ED pokosí ročně 1500–1800 hektarů při spotřebě pouhých 2,5 l/ha. Kvalitní kopírování terénu výrazně zlepšuje čistotu krmiva a prodlužuje životnost žacích nožů. Nože jsou uchyceny na oválném žacím disku s plochým tvarem, vyrobeným z kalené jemnozrnné oceli